

KOMMENTAAR

Putten in de pers

door CAREL DRIJVER

Vlak voor kerst bracht het Provinciaal Waterleidingbedrijf van Noord-Holland (PWN) een opmerkelijk persbericht uit over diepe put-infiltratie (een uitgebreid artikel over deze techniek verscheen in DUIN 1980 nr. 2).

In dit persbericht liet het bedrijf weten dat nu zoveel inzicht is verkregen in dit systeem, dat het PWN het thans verantwoord acht het verder uit te werken, om tegemoet te komen aan de bezwaren tegen oppervlakte-infiltratie. Het wordt niet onmogelijk geacht dat de persput-infiltratietechniek rond 1990 operationeel zal zijn. De Commissie Grondwaterwet Waterleidingbedrijven (CoGroWa) zal hierover nader worden geïnformeerd, zodat deze hiermee rekening kan houden in haar advies over de vergunningaanvraag voor uitbreiding van de waterwinning in de Zuidkennemerlandse duinen.

Het mag zeker een stap in de goede richting genoemd worden dat het PWN zich positief uitlaat over een alternatief voor de oppervlakte-infiltratie. Het is te hopen dat m.n. de Zuidhollandse waterleidingbedrijven die eveneens vergunningaanvragen voor duininfiltratie-uitbreidingen hebben ingediend, zich bij het PWN zullen aansluiten.

Helaas blijven echter een aantal juist voor het natuurbehoud belangrijke punten m.b.t. de toepassing van diepte-infiltratie in het persbericht onbesproken. Deze punten zijn: de te verwachten milieuschade in de duinen, mogelijke lokaties buiten het duingebied en evt. intrekking van de vergunningaanvraag.

Milieuschade

De te verwachten schade in de duinen mag dan kleiner zijn dan bij oppervlakte-infiltratie, toch moet rekening worden gehouden met een zeer aanzienlijke aantasting als gevolg van de grootschalige vergravingen bij de aanleg van puttenreeksen en dienstwegen door het reliëfrijke duinlandschap. Schade aan bodem en vegetatie, ontsluiting van rustgebieden en biotoopverlies zijn hiervan de gevolgen.

Een tweede bezwaar is dat herstel van de oorspronkelijk in de duinen voorkomende moerasgebieden d.m.v. het terugbrengen van de natuurlijke grondwaterstand en door (gecontroleerde) uitstuiwing ernstig wordt belemmerd door de aanwezigheid van een uitgebreide infrastructuur.

Strandwallen

Nu kan diepte-infiltratie gelukkig ook buiten de jonge duinen

toegepast worden en wel i.h.a. met veel mindere milieuschade. Met name in het strandwallenlandschap waar situering in het bestaande net van wegen en paden mogelijk is, terwijl dezelfde ondergrondse zoetwatervoorraad wordt benut als bij situering in de jonge duinen.

De Stichting Duinbehoud is dan ook van mening dat verdere uitwerking van het diepte-infiltratiesysteem gericht zal moeten worden op toepassing in het oude duinlandschap. Een belangrijk punt hierbij is wel dat de risico's op verontreiniging beperkt moeten worden. De enig juiste opstelling t.a.v. dit probleem is een actief optreden tegen potentiële verontreinigingsbronnen en niet bij voorbaat de natuurgebieden in te vluchten met de drinkwatervoorziening. Overigens is het risico van verontreiniging bij diepte-infiltratie heel wat kleiner dan bij de huidige grondwaterwinningen in het strandwallenlandschap en elders (zie ook DUIN 1980 nr. 2).

Korte termijn

Door het negeren van bovenstaande zaken wordt in het PWN-

persbericht ten onrechte de suggestie gewekt dat diepte-infiltratie alleen toepasbaar zou zijn in de jonge duinen en daar nauwelijks in conflict komt met het natuurbehoud.

Tevens mogen we niet verwachten dat het PWN nu zal afzien van de aangevraagde oppervlakte-infiltratie. De oude vergunningaanvraag is niet ingetrokken, er is slechts een lange-termijn-alternatief aan toegevoegd.

Voor een steeds bredere groep van betrokkenen is het overduidelijk dat de aanvraag voorlopig wel de ijskast in kan, met of zonder persputten. Tot ca. 1990 is er nl. water genoeg en alternatieven voor ná 1990 zijn ook voorhanden. Besprekingen tussen de Gemeentewaterleidingen van Amsterdam (GWA) en de provincie hebben ertoe geleid dat de waterlevering aan het PWN krachtens het zgn. HAU-kontrakt niet beëindigd zal worden. Zij zal tot 1986 worden verlengd en als de stabilisatie van het verbruik doorzet ook nog een aantal jaren daarna (zie H20 1981/2). Al jaren bezit Amsterdam een overcapaciteit die zij graag wil afzetten. De hele vergunningaanvraag van het PWN had dan ook achterwege kunnen blijven als zij de voortzetting van het HAU-kontrakt eerder als reële mogelijkheid had onderzocht. Daarmee had dan tevens de aanleg van de ruwwatertransportleiding door Noord-Holland (WRK-III), waaraan recentelijk nog eens 400 miljoen gulden uitgegeven is, op de lange baan geschoven kunnen worden.

NIEUW: affiche "Duinen en de schade door waterwinning"

Sinds enkele maanden heeft de Stichting Duinbehoud een affiche, dat niet alleen als knipplaat voor lesdoeleinden kan dienen maar ook aan de muur niet zal misstaan. Het affiche is opgebouwd uit 13 foto's in 4-kleurendruk op een zwarte ondergrond met toelichting in tekstblokken. Het affiche, dat ontworpen is door Ton Roeloffzen, geeft een beeld van natuurlijk duinlandschap en vegetatie en van de schadelijke gevolgen van grondwaterwinning en oppervlakte-infiltratie. Het affiche kost f 3,- per stuk en zal te koop zijn op milieumarkten en ten kantore van de Stichting. I.v.m. de hoge verzendkosten vindt verzending alleen plaats bij bestelling van tenminste 3 exemplaren. Hierbij wordt dan f 4,- extra berekend. Giro 3505200.